

Základní a Mateřská škola, Prace, příspěvková organizace,
Školní 109, 664 58 Prace

Krizový plán školy v případě rizikového chování žáků

Zpracováno dle:

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21 291/2010-28 a aktualizovaných příloh

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Zpracovala: Mgr. Ivana Smejkalová, ŠMP

Schválila: Mgr. Andrea Hrabáková, ředitelka

V Praci, 1. 9. 2020

Šikana:

Šikanování v ZŠ a MŠ je jakékoliv dlouhodobé chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrožit nebo zastrašit jiného žáka. Spočívá v cílených a opakovaných útocích. Zahrnuje jak fyzické nebo psychické útoky, tak i slovní útoky realizované přímo nebo prostřednictvím elektronické komunikace (kyberšikana), poškozování věcí, nápadné přehlížení, ignorování. Všechny projevy šikany jsou považovány za hrubé porušení školního řádu. Každý má právo požádat o pomoc, všichni pracovníci školy jsou povinni tomu věnovat náležitou pozornost.

A. Řešení počáteční šikany

1. Pozorovat chování dětí a žáků, atmosféru ve třídě, odhadnout závažnost.
2. Oznamit své podezření vedení školy a školnímu metodikovi prevence (dále ŠMP), domluvit se na jednotném postupu.
3. Zjistit informace od obětí i spolužáků, pořídit zápis.
4. Najít vhodné svědky.
5. Provést individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (ne oběti s agresorem).
6. Chránit oběti šikany.
7. Provést rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi, pořídit zápis.
8. Informovat rodiče oběti i agresora.
9. Informovat zřizovatele.
10. Svolat výchovnou komisi. Řešit problém na pedagogické radě.
11. Rozebrat situaci se třídou, dále sledovat a pracovat se vztahy.

12. Informovat zákonného zástupce oběti šikanování o možnostech odborné pomoci při řešení situace, nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského zařízení.
13. Výchovná opatření pro agresory:
  - a. Pokárání, napomenutí, důtka TU, důtka ŘŠ
  - b. Snížení známky z chování
  - c. Doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení SVP pro děti a mládež nebo obdobných organizací

V mimořádných případech:

- a. Doporučení rodičům na dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně DÚ
- b. Podání návrhu OSPOD k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v DÚ
- c. Vyrozumění Policie ČR

B. Řešení pokročilé šikany

– výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídní lynčování

1. Překonat šok, odhadnout závažnost a formu šikany.
2. Bezprostředně zachránit oběť, zastavit násilí.
3. Zabránit domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (přivolat lékaře).
5. Nahlásit situaci vedení školy, ŠMP, domluvit se na spolupráci pedagogických pracovníků při vyšetřování.
6. Oznámit situaci Policii ČR, OSPOD, požádat je o pomoc při řešení.
7. Informovat rodiče oběti a agresora.
8. Zahájit vlastní vyšetřování.
9. Informovat zřizovatele.
10. Navázat kontakt se specialistou na šikanování.
11. Svolat výchovnou komisi.
12. Rozebrat situaci se třídou, dále sledovat vztahy.
13. Informovat zákonného zástupce oběti šikanování o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského zařízení.
14. Výchovná opatření pro agresory:
  - a. Napomenutí, důtka TU, důtka ŘŠ
  - b. Snížení známky z chování
  - c. Doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení SVP pro děti a mládež nebo obdobných organizací

V mimořádných případech:

- a. Doporučení rodičům na dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně DÚ
- b. Podání návrhu OSPOD k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v DÚ

- c. Vyrozumění Policie ČR
- d. Individuální výchovný plán pro agresora

Spolupráce školy s rodiči:

1. Informovat rodiče na třídních schůzkách o problematice šikany.
2. Prokazatelně seznámit rodiče s Metodickým pokynem prevence šikany (Krizovým plánem, PPŠ, Plánem práce prevence sociálně patologických jevů) a Školním řádem.
3. Doporučit rodině, aby si všímala možných náznaků šikany a nabídnout jim pomoc.
4. Při podezření na šikánování jednat s rodiči oběti i agresora.
5. Zachovat taktní přístup a důvěrnost informací.
6. Doporučit rodičům možnost porady s psychologem.
7. Zpřístupnit informace pro rodiče o varovných příznacích šikánování a kontaktech při vyhledávání pomoci na webových stránkách školy.

Spolupráce s organizacemi:

- PPP Brno, e-mail: poradna@pppbrno.cz, tel. kontakty na <https://www.pppbrno.cz/cs/>
- Oblastní metodička prevence pro Brno-venkov, Mgr. Lenka Cupalová, tel.: 608 462 245, e-mail: cupalova@pppbrno.cz
- Sociálně právní ochrana dětí, Mgr. Helena Hájková Hanáková, e-mail: hajkova@slapanice.cz, tel.: 533 304 650
- Městská policie Šlapanice, tel.: 544 228 865
- Mobilní kontakt na hlídku strážníků: 602 309 238
- Policie ČR, obvodní oddělení Šlapanice, tel.: 974 626 740
- Další státní a nestátní instituce (Podané ruce...)

Tabákové výrobky

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou platí zákaz kouření. Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je tento zákaz vyznačen grafickou značkou.

Postup při řešení problému:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník sepíše o události stručný záznam (datum, místo, čas, jméno, podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí ŠMP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka.
5. Při opakování vyrozumí škola OSPOD.
6. Výchovná opatření: nález cigaret a první kouření (důtka třídního učitele), opakované porušení zákazu kouření (důtka ředitele školy), další porušení zákazu (snížený stupeň z chování)

Alkohol

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou platí zákaz konzumace alkoholu.

Postup při řešení problému:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné zabránit v další konzumaci.
2. Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě kdy je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci, informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (datum, místo, čas, jméno a podpis žáka), v případě, kdy žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí ŠMP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, kdy žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Může vyžadovat pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci alkoholu, i když je žák schopen výuky.
9. Při opakování splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
10. Škola v zájmu dítěte informuje jeho zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace a doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka.
11. Výchovná opatření: nález alkoholu, požití nepatrného množství, nabádání k požití (důtka třídního učitele), opakované požití (důtka ředitele školy), požití, u kterého bylo nutné volat první pomoc (snížený stupeň z chování).

Omamné a psychotropní látky (dále jen OPL)

V prostorách školy, v době vyučování, i na všech akcích pořádaných školou je zakázána výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace OPL. Je zakázáno i navádění k užívání těchto látek a vstup do školy pod vlivem OPL.

Postup při řešení problému:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné zabránit v další konzumaci.
2. OPL je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci, informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (datum, místo, čas, jméno a podpis žáka), v případě, kdy žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí ŠMP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, kdy žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci OPL, i když je žák schopen výuky.
9. Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
10. Škola v zájmu dítěte informuje jeho zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace a doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě. Vysvětlí rodičům nutnost léčby a důležitost motivace.
11. Výchovná opatření: držení OPL (důtka třídního učitele), užití OPL (důtka ředitele školy), opakované držení či užití OPL (snížený stupeň z chování).

Nález OPL ve škole:

1. Nález látky v prostorách školy:

- Nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- Ihned oznámit vedení školy.
- Za přítomnosti dalšího pracovníka vložit do obálky, napsat datum, číslo a místo nálezů, přelepit, orazítkovat, podepsat a uschovat do trezoru.
- O nálezů vyrozumět Policii ČR.

2. Nález látky u žáka:

- Nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- Ihned oznámit vedení školy.
- Za přítomnosti ředitele školy (případně zástupce ŘŠ ne bo ŠMP) sepsat stručný záznam (datum, čas, místo, jméno, podpis žáka) v případě, kdy žák odmítne, uvést tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí ŠMP do své agendy.
- V případě, kdy se látka našla u žáka, který ji intoxikoval, předat zajištěnou látku přivolanému lékaři.

3. Podezření, že žák má u sebe OPL:

- Vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup.
- Informovat zákonného zástupce.
- Žáka izolovat a do příjezdu Policie ČR ho mít pod kontrolou.
- V žádném případě neprovádět osobní prohlídku ani prohlídku jeho věcí.

4. Distribuce OPL ve škole (distribuce a šíření OPL = trestný čin):

- Vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup.
- Vyrozumět zákonného zástupce a OSPOD.

Záškoláctví

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka. Absenci žáka omlouvá pedagog, nikoliv rodič, a to na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka, vždy v souladu s pravidly školy o omlouvání absence. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku a je chápán jako porušení školního řádu, současně jde o porušení školského zákona, který vymezuje povinnou školní docházku. Školní docházku eviduje třídní učitel a v případě podezření záškoláctví se obrací na zákonného zástupce žáka.

Postup při řešení problému:

Ve spolupráci se zákonnými zástupci zjistí třídní učitel příčinu záškoláctví. Pokud zjistí, že je důvodem neúnosná školní situace, je potřeba naplánovat opatření, aby se situace neopakovala. Pedagog má možnost konzultovat problém ve třídě, s výchovným poradcem, popřípadě s dalšími členy výchovné komise.

Třídní učitel hlásí neomluvenou absenci výchovnému poradci. Neomluvenou absenci do součtu 10 vyučovacích hodin řeší třídní učitel se zákonnými zástupci v kompetenci školy. Pokud je neomluvených hodin více než 10, svolá výchovný poradce výchovnou komisi. Pokud je neomluvených hodin více než 25, oznamuje tuto skutečnost výchovný poradce na OSPOD.